

CHKD JUN 9 1964

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

78 M. 21 N.

Telefonas:
APplegate-7-7257

1964 M. BIRŽELIO (JUNE) 4 D.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York

KAINA 20 C.

SUKAKTUVININKAS JONAS VALAITIS, buvęs Vienybės redaktorius, kalba viename iš Lietuvos Prekybos Rūmų Draugijos (Lithuanian Chamber of Commerce) susirinkime. Jisai yra šios organizacijos vicepirmininku. Kairėje - buv. sekretorė P. Lapienė, dešinėje vice-konsulas A. Simutis.

Jono Valaičio sukaktis

Lakraštininkas, buvęs Vienybės redaktorius, visuomenininkas ir ilgametis BALFo veikėjas brooklynietis Jonas Valaitis prieš porą savaitių susilaukė 60 metų amžiaus.

Vienybė yra malonu tąja proga prisiminti sukaktuvinišką, kurio plačiašakė veikla rodo, kiek daug galima nuveikti, tyrą lietuvišką idealizmą sujungus su praktiškuoju amerikietišku.

Sukaktuvininkas gimęs 1904 m. gegužės 11 d. South Bostone, Mass. Jo tėvas Juozas kilimo iš Barzdų, o motina Teofilė Leknickaitė - alytietė.

Valaičiui yra tekę mokytis amerikiečių, rusų, vokiečių ir lietuvių mokyklose. Lietuvoje jisai mokėsi Simano Daukanto Mokytojų Seminarijoje, Brooklyne yra baigęs meno mokyklą, specializavęsis meninio rašymo srityje, studijavęs amerikiečių skelbimų techniką ir ją pritaikęs lietuviškoje spaudoje ir radijo programose.

Lietuvoje gyvenusieji Valaitis prisimina ir sekretoriavusį Barzdų valsčiaus raštiniėje, valdininkavusį Kybartų pašte, dirbusį Kauno Pašto-Telegrafo ir Telefono Valdyboje, Finansų Ministerijos rinkliavų departamente, Valstybės Kontrolėje revizoriaus padėjėjo poste, Marijampolės-Seinų apskr. žemės ūkio tarnyboje sekretorium ir kitur.

Valaičio ryšiai su spauda prasidėję jau nuo 1918 m. Kaune jis dirbo Lietuvos Ūkininko red. padėjėju, buvo Jaunimo redaktorium ir Lietuvos Jaunimo Sąjungos centro reikalų vedėju, Šaulių Sąjungos Trimito korektorium ir skelbimų tvarkytoju.

Amerikoje dirbo Bostono Sandaraj, o nuo 1928 m. iki 1933 m. yra redagavęs Vienybę. Jo raštų buvo ir daugelyje kitų Amerikos ir Lietuvos laikraščių, o Amerikos Lietuvoje ir Dirvoje yra vedęs editorialinio pobūdžio skyrius, trumpai apžvelgdamas savaitės įvykius.

Atskirą šaką Valaičio veikloje sudaro radijo programos. Nuo 1933 iki 1945 metų jisai vadovavo kasdieninėms radijo programoms lietuvių ir anglų kalba. Jos buvo transliuojamos įvairiais laikotarpiais per WMBQ, WRL, WHOM, WBMZ, WCNW. Šiuo metu jisai talkina Stuko vadovaujama Lietuvos prisiminimų valandai iš WEVD stotis.

Brandžiausia Valaičio veikla yra susijusi su jo gera iškalba, kuri iš radijo pranešėjo vėliau padarė jį pagarsėjusiu kalbėtoju, ypač tuo metu, kai, susiorganizavus BALFui, pirminko kan. dr. Končiaus jisai buvo pakviestas visuomeninių reikalų ir draubūžių bei maisto skyriaus vedėju.

Valaitis tada apkeiliavo Ameriką skersai išilgai, rinkdamas aukas Vokietijoje ir kitose šalyse II Pas. karo sukūrių iš gimtosios Lietuvos išvarties lietuviams.

Valaičiui buvo apščiai darbo ir prasidėjus emigraciniam judėjimui, o ypač Kongresui priėmus pabėgėlių įstatymą. Kaip anksčiau aukas rinkdamas, taip dabar po tas pačias lietuvių kolonijas jisai važinėjo, ragindamas rašyti afidavitus ir garantijas pabėgėliams partraukti į Ameriką.

Bet ir to nepakako. Reikėjo vėliau vykti į Europą pabėgėliams emigracijos reikalus vietoje paaiškinti, jiems padėti. Europoje kaip BALFo direktorius jisai išbuvo nuo 1948 m. gruodžio iki 1951 m. O vėliau sugrįžęs į Ameriką, Valaitis dar dirbo BALFo centre kaip vajuos vedėjas. Vėl kelionės po kolonijas, kontaktai su naujai atvykusiais tautiečiais.

Kalbantis su Valaičiu apie jo veiklą BALFe ir BALFo veiklos sėkmumą, jisai dabar jau iš perspektyvos žiūrėdamas į anuos, kad ir nesenus laikus, didžiausius nuopelnus skiria BALFo pirminkui kan. Končiui, Plačių pirminko poliėkių dėka, BALFas buvo susirišęs su visom didžiojom Amerikos tarptautinėm or-

Tęsiama 2 psl.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Mirtis vėl praretino Lietuvos nepriklausomybės pareiškimo pasirašytojų eiles, pašaukdama Šveicarijoje gyvenusį, 92 metų sulaukusį prel. K. Šaulį. Dvasinę akademią 1899 m. Peterburge baigdamas, velionis parašė disertaciją apie prieš Bažnyčios dvasiškijos to meto nedoroves išstojusį italą Savanarolą, kuriuo žavėjosi ir dr. J. Šliupas. Kitą disertaciją jis parašė apie rusų Krylovo pasakėčias, kurioms įpėdinių vėliau rusų literatūroje neatsirado, o pas mus tik Arminas tarušį siek tiek pabandė, nors Daukantas manė, kad senovės graiko Esopo "krylovikas" pasakėčios tai puiki medžiaga broliams lietuviams, ir jas išvertė. Šaulio desertacijos lietuvių kalba, rodos, niekad nebuvo išspausdintos.

Velionis Šaulis, sakoma, buvęs didžios pakantos ir plačių pažiūrų žmogus, kokių mūsų dvasiškioj reta! Jo pamėgimu buvo sociologija. Jis buvo 1905 metų seimo atstovas Vilniuje, taip pat ir 1917 metų lietuvių veikėjų konferencijos dalyvis Vilniuje (išrinktas į Lietuvos Tarybą). Jis buvo ir Steigiamojo seimo atstovas. Jo gyvenimas apėmė be galo brandų ir reikšmingą mūsų istorijos tarpsnį, kurį galima pavadinti Lietuvos valstiečių klasės į žmones išėjimu laikotarpiu. Nežinome, ar rašė ir paliko atsiminimų. Greičiausia ne, nes dauguma šviesiausių valstiečių sūnų dvasia buvo it senovės Lietuvos kunigaikščiai: darė didingus ir garbingus darbus, bet raštų nepalieka.

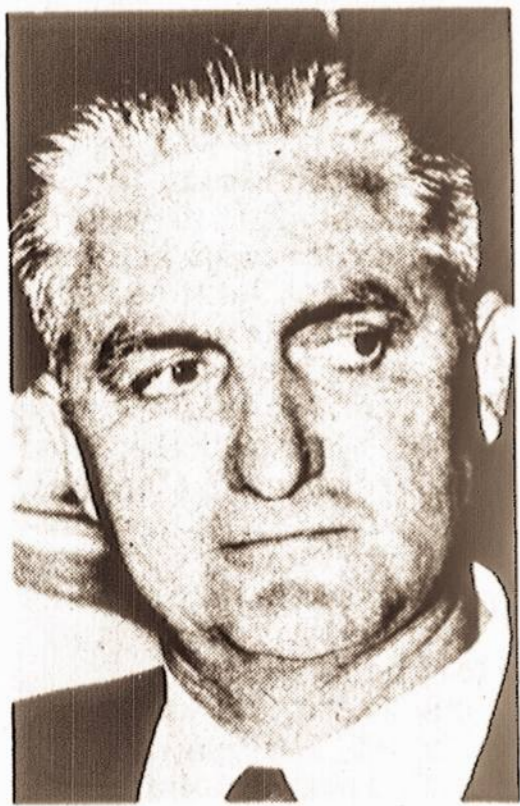
Visiems rūpi dabartyje įžiūrėti ateities šakny. Stambiai, 12-kos tomų istorinę studiją apie žmonijos civilizacijas parašęs anglas istorikas Toynbee spėlioja: "Apytikriai tegalime tik viena pranašauti. Jei Amerikai ir Sovietijai nepavyks viena kitai bent tiek pasitikėti, kad artimoje ateityje reikale sutartinai veiktų, jos abi praras

Tęsiama 4 psl.

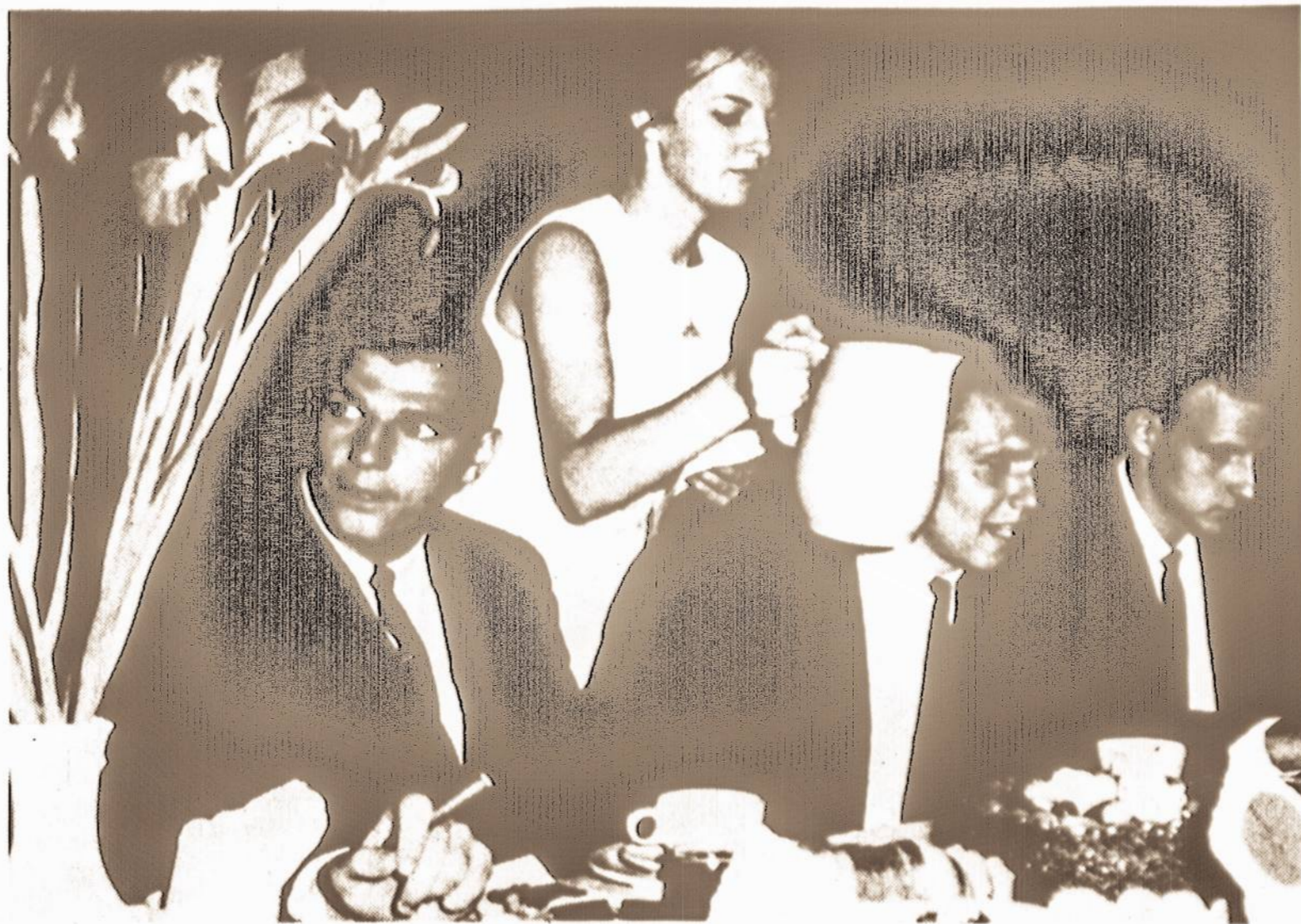

Pokario vaizdas iš Šiaulių.

CHICAGA PAGERBĖ SENUS IR JAUNUS KREPŠININKUS

SU AUKSO MEDALIU. Tarp pagerbtų krepšinininkų gegužės 23 d. Jaunimo centro rūmuose Chicagėje buvo ir H. Petraitis, kuris žaidė Lietuvos rinktinėje 1938 m. Kaune, laimėjusioje Europos meistro titulą.

VYKSTA AUSTRALIJON. - Iškilmingoje vakarienėje, kurią surengė "Fizinio auklėjimo ir sporto komitetas" ir Lietuvių Bendruomenė dalyvavo trys iš Australiją vykstančios rinktinės žaidėjai. Iš kairės: F. Šilingas iš Clevelando "Zalbo", P. Čekauskas iš Detroito "Kovo" ir E. Modestavičius taip pat iš "Zalbo". Visos nuotraukos Vyt. Zalatoriaus

ORGANIZUOJA IŠVYKĄ. - V. Adamkavičius yra vienas išvykos organizatorių. Jis pravedė krepšinininkų pagerbimo vakarienę. Neseniai įvykusiųose rinkimuose į IV-tąją JAV LB Tarybą Valdas gavo daugiausia balsų Chicagos apygardoje, kuri yra didžiausia Amerikoje.

Chicagos ūkininkai žemės nearia

Chicagoje yra daug lietuviškų organizacijų. Kiti sako, kad jų čia net perdaug. Yra galvojančių ir pagal lietuvišką posakį - "sviestu košės nepagadinsi."

Nors Chicagoje dirbamos žemės nėra daug, bet prieš 4 metus čia susiorganizavo Lietuvių Ūkininkų Sąjunga. Jos nariai čia žemės nearia, bet kaip jos korespondentas A. Gintneris neseniai spaudoje pažymėjo, ši sąjunga "juo tolyn, juo labiau pradeda reikštis visuomeninėje veikloje."

Minėtas korespondentas taip apibūdina ūkininkų darbus ir vargus:

"Kiekvieno naujagimis būklė nėra pavydėtina. Taip buvo ir su ūkininkų organizacija. Pradžioje pasireiškė trintis, nesutarimai ir pavydas. Vieni bijojosi vieno dalyko, kiti -- kito." Korespondentas pažymėjo, jog ūkininkai talkininkavo BALFO rinkliavoje, taip pat pažadėjo įnešti į Lietuvių Fondą 1,000 dolerių.

Neseniai Chicagoje buvo ūkininkų minėjimas, kuriame svarbiausią kalbą pasakė prof. M. Mackevičius. Prie įvairiais valgiais apkrautų stalų, kalbėtojas pagyrė ūkininkus, pasakydamas, jog ūkininkai gali būti pavyzdžiu kitoms organizacijoms.

Iš tiesų, geras pavyzdys, jeigu ūkininkai renka visokias aukas ir panašiai. Bet kas gi atsitiktų, jeigu, sakysime, visi ūkininkai pradėtų bendradarbiauti spaudoje ar rašyti romanus? Ša.

* LAISKAI LIETUVIAMS naujas gegužės mėn. numeris jau pasiekė savo skaitytojus. Numeris patrauklus savo išvaizda ir vertingas turiniu.

Sąryšyje su rinkimais į Liet. Bendruomenės Tarybą spaudoje buvo paskelbta įdomių dalykų. Kai kurie iš jų atrodė kiek rimtesni, o kai kurie lyg skirti trumpam nusišypsojimui. Buvo ir tokių, jog nežinia -- juoktis ar verkti reikėjo.

Savotišką akciją prieš L. Bendruomenę rinkimų proga buvo išvysčiusios bendruomenininkų remiamos Naujienos. Šis laikraštis, nuosirdžiai vedęs diskusijas su buvusiais draugais iš Vilnios ir Laisvės tarpo, bandė nuvertinti L. Bendruomenės rinkimus, vieną iš kandidatus (B. Nainį), o pagaliau kitame straipsnyje užakcentavo, kad frontininkai su tautininkais grobia Bendruomenę.

Skaitytojus gali dominti kažkokie tai "Demokratinės Bendruomenės Šalininkai," kurie rinkimų pirmąją dieną -- gegužės 9-ją Naujienose paskelbė straipsnį "Diktatūriniai vėjai Bendruomenėje."

Šiame straipsnyje didžiausioju diktatoriumi yra pristatytas dabartinis LB Chicagos apyg. pirm. B. Nainys. Čia yra išvardinti jo ardomieji darbai, organizuojant II-ją Tautinių šokių šventę bei jo diktatūriniai polinkiai apygardos valdyboje.

Įdomu, jog panašaus turinio straipsnis (neįvardinant B. Nainį pavarde) buvo paskelbtas ir Draugo gegužės mėn. 9 d. numeryje. Iš to atrodo, jog prieš šį žmogų buvo vesta speciali akci-

ja. Tas iškėlė aikštėn ir kitą faktą, būtent, jog bendruomenininkų tarpe pastebimas aiškus skilimas ir pasisakymas prieš "asmens kultą" praktikuotojus.

Pasiskaičius kitą Naujienose tilpusį straipsnį "Frontininkai su tautininkais grobia Bendruomenę" (gegužės mėn. 11 d.) pasirodo, jog diktatorius yra ne vienas, o kelios grupės žmonių. Čia rašoma:

Kadangi frontininkai ir tautininkai seniai siekia LB-nėje susikurti politinio veikimo bazę ir iš jos diktuoti visam išeivijos gyvenimui, todėl jie visi seniai jau sulindo į LB-ę ir užėmė ten raktines pozicijas. Dabar jie pradėjo visus į ją kviesti, kad galėtų pridengti savuosius ir savo nuodėmingus, išeivijai pra-

gaištingus ir tautos reikams žalingus planus... Jie yra susiorganizavę, veikia pagal planą ir paraižiu jį vykdo. Vykdydami partinę programą, lengvai leidžia sau apsilenksti su bet kokiais žmoniškumo principais..."

Jeigu tikėti Naujienomis, Bendruomenėje vyrauja tipai, nė kiek negeresni už komunistus. Dėl tokios Naujienų atestacijos Bendruomenė savo rezoliucijos dar nepaskelbė. Tiesa, LB Cicero apylinkės susirinkimas norėjo Naujienoms rezoliuciją siųsti, bet, turbūt, pajūjojo dr. Grigaičio -- ar M. Gudelio...

Illinois u-tas rugsėjo 10-12 dd. ruošia studijų savaitę Sovietijos ir Rytų Europos žemės ūkio būklės temomis.

Diktatūra ir Bendruomenė

Chicagos lietuviai

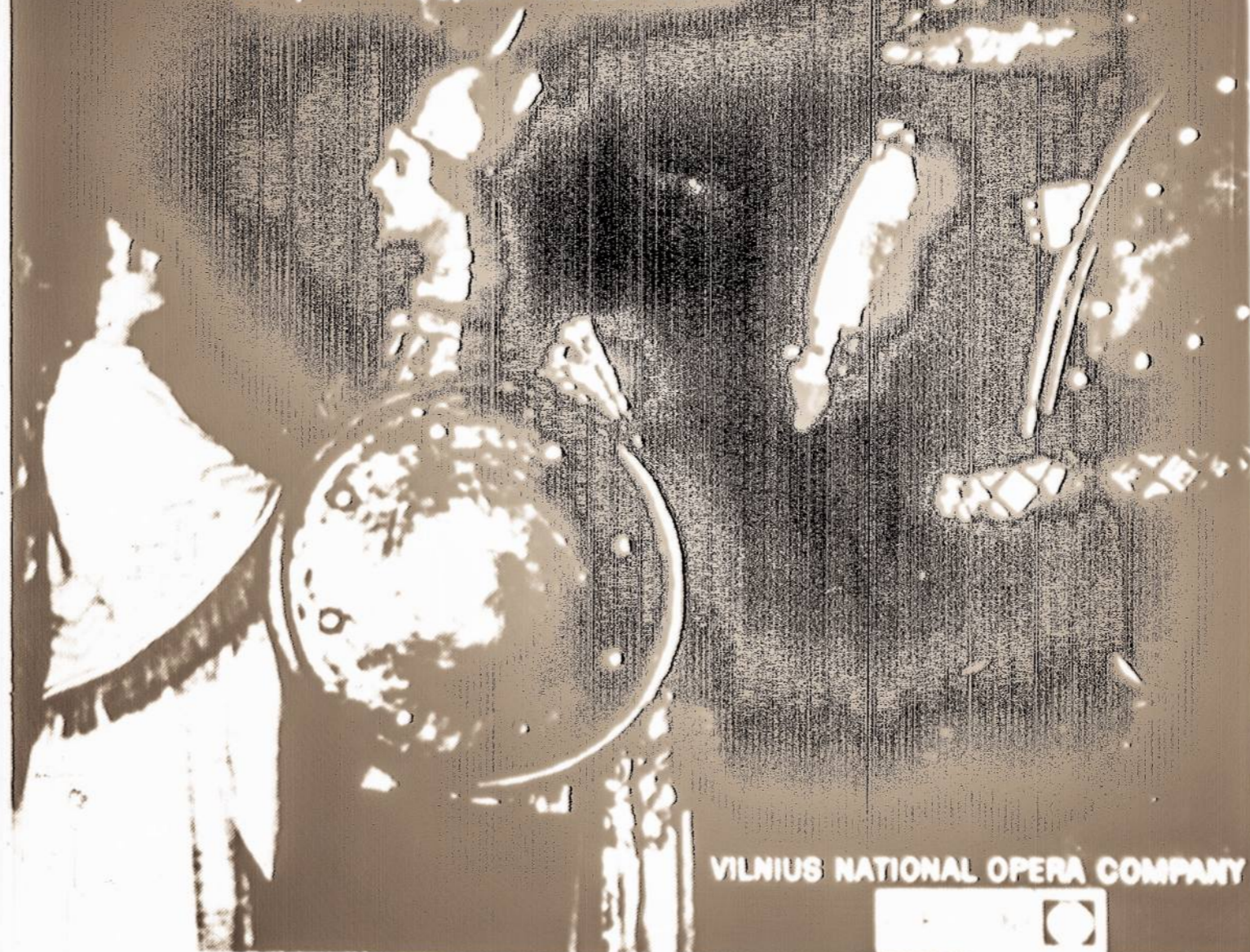
* AKT. VIT. ŽUKAUSKAS dalyvavo Š. Amerikos liet. krepšinio rinktinės pristatymo iškilmingos vakarienės gegužės 23 d. Jaunimo Centre programoje. Publikos buvo nedaug ir rengėjai vietoje tikėto pelno turėjo nuostolių. Chicagos publika pasigenda ne krepšinininkų pagerbimų, bet krepšinio rinktinės pasirodymo krepšinio aikštėje.

* INŽ. J. GAIDIMASKAS, gyvenantis Buenos Aires, Argentinoje, lankėsi Chicagoje ir čia svečiavosi pas savo gimines. Apie savaitę laiko jis praleido pas savo dėdę Ciceroje. Inž. Gaidimaskas, atsiūstas jo darbovietės Argentinoje, šiame krašte dirba nuo praėjusių metų ir birželio pradžioje grįžta atgal.

* CHICAGO SUN - TIMES dienraštis gegužės 25 d. laidoje įdėjo žinią apie lietuvių kongresą Washingtono birželio 26 - 28 dienomis, užvadintą "350 Plan to Attend Lithuanian Parley".

PILENAI

Complete Folk Opera in Four Acts

VILNIUS NATIONAL OPERA COMPANY

Visi, kurie jau įsigijo "Pilenų" operos plokšteles, džiaugiasi šiuo pirmuoju lietuviškos operos leidiniu. Ši 3-jų plokštelių albumą kiekvienas gali įsigyti už \$12.00. Prašoma kreiptis į Vienybę arba jos atstovus.

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

VIENYBĖ

ENGLISH SECTION

BROOKLYN, N. Y., JUNE 4, 1964

TWENTY CENTS

"BEGIN HERE"

By JANUS DI TURNO

A propaganda sheet being published by the Soviets in Vilnius has been running a vicious, insidiously unfunny satire on the alleged inner workings of the American Lithuanian Council -- the ALT. It is supposed to represent a heavy-barrel attack on the Council with the obvious objective of laughing it out of existence with invective and ridicule. The stocks of Soviet printed ammunition must be poor, indeed, and its intellectual level on the par with brothel chatter, if this is the best they can do for an all-out wrecking expedition.

To take a sick and emotionally tortured individual, with a malignantly distorted view of himself and everything about him, and then turn him loose in print as a spokesman for a regime that claims to have history by its tail, is a sad, sad and disgusting thing. It gives us some notion of the poisonous atmosphere that the invaders and their sycophants have brought to the capital of Lithuania, which traditionally has been alive and stimulating as a seat of creativity, history and intellectual hubbub. The humane and charitable thing to do for the hapless spokesman of this outpouring of propaganda would be to send him off with compassion for some medical care. On the theory that what hurts a fellow human being also hurts you, it is painful to see an individual choose to be a door mat in exchange for some fleeting largesse for degrading services performed.

The important thing here is not the fact that a dupe is being victimized. What is important is the fact that this latest propaganda attack represents a renewal of a concerted Soviet effort to destroy the ALT as a symbol of Lithuanian aspirations for a better future for Lithuania.

It is axiomatic that the Soviet regime cannot tolerate competing rallying points, and especially symbols, which have intellectual, sentimental and traditional meaning to broad audiences as expressions of their hopes and objectives in life. The ALT is such a symbol. Had the ALT done nothing in its long history, to Soviet eyes its mere existence would constitute a threat and, from their point of view, automatically become a target to be discredited or, preferably, wrecked. Anyone who has followed Lithuanian activities knows that this process has been going on for years.

A nationwide convention of a recently reorganized ALT is scheduled to take place in Washington, D. C., beginning with June 26. The word reorganized is to be stressed, with some regrets. The fairly recent reshuffle of the group was a process carried out somewhat thoughtlessly, in acrimony, in an atmosphere of anger and invective, and added nothing to the stature of the ALT as the spokesman for Lithuanians in the U. S., or as the moral leader of other Lithuanians scattered throughout the world.

There was nothing slouchy about the affair. To give it the air of the big-time, there was more caucusing going on in smoke-filled rooms than during a Presidential convention. When one totals up the damage done by the thirst for power that was there for all to see, by the interplays of personal ambitions, of settling personal grudges, of attempts to humiliate some and exalt others in order to advance personal and party interests, one is dismayed. The specific cause for dismay is the frightening distance we ourselves went in demolishing the value and prestige of the ALT as a symbolic rallying point. By a needlessly volatile, vendetta-like attempts to reshape the ALT we ourselves served Soviet purposes as if with deliberate intent.

It is our profound hope that in the forthcoming proceedings of the ALT, its components will right past wrongs, heal wounds that may still be raw, and use some elbow grease and some brass polish to bring out the shine that the stature and the past reputation of the ALT entitle it to enjoy. May it be remembered that when we become irresponsible and begin injuring each other, we also hurt our voiceless audience on the sidelines. In this case, as always in the past, the primary victims will be our forefathers' or even our own home by the Baltic, and those who are still there trying to keep the store going under difficulties we can't appreciate here. They are custodians for a better future which they hope to see one day with our healing and comforting moral help. Their efforts must be heartbreaking enough without our adding to their burdens.

CINEMA STAR RUTA LEE, during a New York - Hollywood telephone interview with English Editor of VIENYBĖ Demie Jonaitis, revealed that on June 26th she will appear as guest star at the International Ford Show in London, England. She hopes to revisit Lithuania then and bring back her grandmother and aunt to the United States.

Photo by Vyt. Mazelis

Hunger Has Two Faces

By DEMIE JONAITIS

- Reflections After an Interview with Ruta Lee

WHAT ARE WE FIGHTING?

Too many of our Lithuanians, in their verbal war against communism, oversimplify their struggle; they attack the materialistic inadequacies of the Soviet regime. They protest, "People in Lithuania are poorly housed and underfed." They do not take into consideration that hunger has two faces -- the materialistic and the spiritual.

By concentrating on the communist regime's failure to produce adequate economic security, they dedicate themselves to a logic which implies that if the current leaders were to succeed in providing food, housing and jobs in abundance for Lithuanians, communism would prove successful. There is in man, however, a hunger that surpasses that of the stomach. Until this hunger is satisfied, neither beautiful homes nor tons of kilbosi will suffice.

THE UNIVERSAL HUNGER

Such a hunger was revealed by the students in Lithuania whom our Hollywood cinema star Ruta Lee met during her recent five day visit behind the Iron Curtain. They besieged her with questions which exposed

what is happening today to people in Lithuania.

Like normal youngsters the world over, they first of all wanted to know all about Marilyn Monroe and the latest dances in the United States. Their curiosity, however, led them to probe beyond mere facades. They were intrigued that Ruta Lee, born in the United States, speaks Lithuanian so fluently; but, above all, they were eager to know how Lithuanians in the United States live, think, act.

Not as well fed nor as flashily dressed as American youngsters, they revealed a hunger for knowledge and communication. While American youth is surfeted with material goods, Lithuanian youth is intellectually alive.

The Iron Curtain, evidently, is a stimulant for pragmatic investigation. How many of our students in America reciprocate with an equally genuine interest in what their cousins in Lithuania are doing and thinking?

"Today the people in Lithuania," Ruta Lee observes, "are generally somewhat sad. They want to know more about us..."

Continued on Page 4

VIENYBE

The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukstys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y. Tel.: Applegate 7-7257. Executive Editor: Valerie Tysliava; Editor: Salomeja Narkeliunaite; Senior Editor: Vytautas Sirvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Sulaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three weeks' notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts submitted are subject to editing.

ROUNDTABLE TALKS WITH YOUR EDITOR

Dear DEJ,

I am a high school student and my parents don't allow me to go out with anyone who's not Lithuanian. That's bad enough. But if my school friends call me, my father always grabs the phone first. When they ask for me in English, he yells at them, "Cia mes kalbam Lietuviškai!" and he slams the phone down. He wants everybody to speak Lithuanian. It is embarrassing and hateful. I'm becoming a nervous wreck. How can I make him understand he's embarrassing and hateful?

G. M., Richmond Hill, N.Y.

Dear G. M.,

If you really want your father to respect your American friends, you must first show you respect your father. This will take a lot of insight into his problems.

Consider the fact that he was once a young man whose talents, dreams, and efforts to fulfill himself as an individual were wrecked by the communist occupation of his homeland. There are thousands of parents like your father. When they see their children becoming Americanized and growing away from them, they suffer the ultimate blow — a loss they are not prepared to withstand. How much loss can a man take?

Your father is fighting a one-man war for survival through his one hope — you. To help him and yourself, try to give him the reassurance he so badly needs. For example, overcome your natural tendency to be an ordinary teenager, resistant and belligerently indifferent to the values so dear to parents. Instead, strive to be a normal mature adult. Wake up to the values inherent in Lithuanian culture and affairs. Show your father some genuine enthusiasm for our heritage. Share with him experiences in which you enlighten your American friends about fascinating aspects of Lithuanian life, literature, art, music, language, customs. Don't abandon him in your ever-expanding circle of friendships; make him feel he shares your confidence. Once communication between the two of you has been re-established, he will be more relaxed in his attitudes towards your non-Lithuanian friends.

Dear DEJ,

I have a problem. I'm a third generation Lithuanian-American, married to a wonderful boy — a Lithuanian DP who was born in Germany. His parents never really accepted me, making

me feel like a freak. But when our baby was born and we spoke only Lithuanian to him, they became nicer to me. Now I'm worried. Our little boy is four years old. We've taught him to speak Lithuanian and he's the pride of the whole family. I'm afraid, though, that once he begins to go to school, he will forget his Lithuanian. I've seen this happen again and again. Most children become ashamed of Lithuanian. How can I prevent this from happening?

D. K. Poquonock, Conn.

Dear D. K.,

A child who discovers that other children speak a language different from his own suffers the shock of isolation and the terror of rejection. Thereupon, he rejects his original language and tries to be like "everyone else." Lithuanian becomes like the kitchen sink at home; he refuses to take it wherever he goes.

Too many parents, frantic to preserve Lithuanian, preach, scold, threaten, punish, rant. The child withdraws into more rigid resistance.

Let your little boy discover for himself, in a natural and pleasant way, that our Lithuanian language is a living, exciting tool of communication. Introduce him to Lithuanian children of his own age outside the framework of your own homelife. Register him in a Lithuanian school; if there is none in your community, organize one. Take him to Lithuanian affairs where children are present. Spend your vacations at some Lithuanian camp or resort. Your son will realize that speaking our language is not a tedious duty like scrubbing his hands and face, but a natural pleasure.

Greetings, Mrs. DEJ,

Thanks, many thanks, for your article apropos of Donelaitis, especially your revelation of the way communist interpreters in Lithuania mangle his thought with Marxist ideology. Not only did your article provide me and my friends at Michigan U. with fodder for considerable analysis of forces at war in today's world, but it's also given me an idea for a term paper.

I was also intrigued by Thurston's story about the Lithuanian language. My American friends often question me about our language which I speak after a fashion but don't know much about. "Is it like Russian? Like Polish?" At a loss, I shrug, "No, it isn't." Now, thanks to the English section of Vienybe, I have some

Are You a Katyte Lithuanian?

Our battle-scarred cat who answers to the Lithuanian name of Katyte snoozes away all her days and nights under one particular bush on the front lawn. But why does she pick that one special bush?

INTELLIGENT, BUT --

Usually so intelligent about her comforts, Katyte could pick a safer spot where she would not be tormented by little boys nor insulted by wandering dogs. She responds, however, not to logic but to purely psychological needs. She is like certain kinds of people.

OBSESSED --

When she was a new-born kitten, so tiny she could hardly open her eyes, somebody abandoned her under that bush. We found her mewling and frightened; we took her into the house, gave her food, love, and a bed. She responded to the love and food, but not to the bed; she chose to return to the bush to dream away her life. For her, the bush is like a womb, a mother symbol, the origin of her present comforts. It was there that she was discovered and brought to life. People, too, are often obsessed with longings for a former home.

Such an obsession can be purely psychological, like Katytes; although, when people are intelligent and reasonable, it is not an obsession but a logical concern for the original home. Today unfortunately, many of our Lithuanians in exile act like Katytes, not like rational human beings.

A FALSE SENSE OF SECURITY

Our Katyte Lithuanians, living in American luxury far richer than what they might have enjoyed in Lithuania — even had Lithuania remained free — suffer from a sense of insecurity. Stubbornly, militantly, they seek out their own little bush, deliberately blind to the passing world. Here, they rediscover an ersatz security. Here, they enjoy an ersatz pride — so shattered by their exile.

They inflict that insecurity upon their children whom they train to roost under the shadows of their

concrete information that I can make the center of discussions which, up to now, have never quite come off. Why don't you run a regular column about the Lithuanian language?

Joseph Rodnite,
Michigan University

Dear Joseph Rodnite,

Your token of appreciation and your suggestion for a column are warmly welcome. The column will materialize; we've been anticipating a need for such information. We did not anticipate reaction as immediate and lively as yours.

Your suggestion provokes a suggestion from us: perhaps, as a college student, you will find the time and drive to do some research of your own and contribute an article based on information you find in the Michigan University library regarding the language of Lithuania?

provincial bush: "Be a good Lithuanian!" they preach.

LITHUANIAN CANCER

Although the children too often balk and become absorbed in American friendships, they subconsciously retain the teachings of their panicked parents; and, when they confront second or third generations of American-born Lithuanians, they react with intolerance and distrust. A shocking schism alienates the children of DPs from the children of "old timers." This is the product of parental indoctrination, "Be a good Lithuanian!" The sons and daughters of "old timers" they regard as lowly outsiders, unwelcome in the little Lithuanian bush clubs to which DP youth belongs.

Most pathetic of all, these clubs buzz with parent-indoctrinated hostilities. DP youth in one bush club actively rejects the DP youth in a similar bush club with a different name; the hostility mounts and spreads from club to club until the original bush — love of Lithuania — becomes unrecognizable.

WHAT WE NEED

The parents, of course, are right: "Be a good Lithuanian." The crux of our problem lies in the question: "What is a good Lithuanian?"

That definition will not be found in the pride-centered hostilities instigated by DPs. Nor will it be found in the vague adherence to Lithuanian culture practised by the children of "old timers." It can be found, however, in the Christian philosophy which communism is determined to destroy.

This is the philosophy which Lithuanians profess to fight for, but do not live by. They destroy it themselves by the way they teach their children, Christians by name, they demand, "My brother must be my keeper!" They do not ask, "Am I my brother's keeper?"

A few years more — and these people will be gone with today's wind. In the final analysis, perhaps they are not really important to what will happen to the people in Lithuania who will build their own lives and philosophies.

OUR TRAGEDY

But what a tragedy it is that today, here we have people in the position to help Lithuania survive, yet they contribute to her devastation by loathing one another for differences of experience or opinion!

After World War I, Lithuanians in the United States contributed thousands of dollars to rebuild a newly liberated Lithuania. Those dollars were the products of desperate savings, terrific labor, and faith. Those Lithuanians were the uneducated farm boys and girls.

Today, our elite, erudite newcomers hug their ever-expanding money bags and remain under their bush; they are notorious for the Christian spirit and the financial contributions to Lithuanian causes which they withhold.

A DEFINITION --

What is a "good Lithuanian"? As we see it (and this is something which Katyte will never see, nor will

many of our recent immigrants see it), a good Lithuanian is one who loves his own people for themselves, whether they are rich or poor, intellectual or dull, religious or irreligious, democratic or communist. The good Lithuanian lives his Christian philosophy in every moment of his life; he regulates his relationships with others by the precepts of the Lord's Prayer. He has compassion; he can forgive his enemy. He has patience with events in the framework of time; he trusts his Maker.

Not provincial either in space or time, he is vitally interested in yesterday, today and tomorrow. He is not small, but he does not feel bigger than the world. He lets himself grow as a human being to international proportions, and yet he retains his integrity as an individual — his identity — his roots. Exiled, he is no exile.

Militant — he is. But he is not a quasi-Christian who simulates Marxist tactics to annihilate the world by force; he has love enough for his fellow man to take all the world to his heart. He lives by reason and by faith; he trusts that God has His reasons for having created the communists. He can even have some sympathy for them. Through understanding his enemy, he becomes stronger than his enemy.

OUR POSITION

This is why Vienybe is so interested in reporting what goes on behind the Iron Curtain — not in terms of propaganda, but in terms of pragmatism and spirit. This is why Vienybe has compassion for the Katyte Lithuanians who, hissing, clawing, hating, want to destroy Vienybe for her warm interest in the people — not the propaganda — inside of Lithuania.

We love our exiled, provincial Lithuanians who snooze under their Katyte bush, but we're praying that they may eventually open their eyes and, perceiving God's world in operation, also open up their hearts.

DJ

LITHUANIAN COOKERY

COTTAGE CHEESE SQUARES

2 lbs. dry cottage
cheese
4 eggs
1 tbsp. sour cream
1 tsp. salt
1/2 cup flour (about)

Combine cheese, eggs, cream, salt. Gradually sift in flour, using just enough to make dough stiff enough for kneading (try not to use too much flour). Knead well. Roll, not too thin, on floured board. Cut in squares or diamonds. Place several in rapidly boiling water (do not overcrowd). Boil 6-8 minutes. Remove from water, serve hot with melted butter. Left-overs can be reheated in butter.

LITHUANIAN YOUTH IN CHICAGO, ILL. participates in a presentation of readings from Lithuania's foremost poet, Donelaitis. The young men, students of "Pedagoginio Lituaniškos" Institute, are: V. Makas, M. Juodvalkis, S. Valiukėnas, M. Leksas and R. Stakauskas.

Photo by Vyt. Zalatorius

LITHUANIAN LANGUAGE

By THEODORE S. THURSTON

Renowned philologists have agreed that the Lithuanian language is not only the oldest language in the world today, but the language used by Aryans before the evolution of Sanskrit.

The antiquity of Lithuanian language and its grammatical structure place it in the same period with the oldest Sanskrit — 2000 B. C. or earlier.

Lithuanian is a Proto-Aryan, and to the renowned linguists, it was known to be unwritten language in Europe for many centuries. However, recent linguistic investigations have definitely proven that the Lithuanian language was written even before the Christian era, though how far before it is difficult to determine with any degree of accuracy. But from the linguistic evidence and ancient writings in India and Persia, it is possible to assume that the Lithuanian language must have been written as far back as one thousand years before the birth of Christ.

The richest cultural heritage of the Lithuanian people is their language, which represents one of the highest achievements of all mankind. It surpasses all other European languages in its antiquity, the purity of its sounds, and its wonderful grammatical structure. It can be clearly seen, by a study of the highest developed grammar and the natural and beautiful sounds of their language, that the Lithuanians indeed possessed a creative genius in a very early era of our civilization. The vowel system of the Lithuanian language is the most ancient in its style. It antedates Sanskrit, Latvian, Greek, and Latin, in that order.

No other language, living or dead, has a system of sounds more rich and regularly developed or expressed more perfectly by its alphabet than the Lithuanian. The ancient Lithuanian grammarians did not invent the Latin characters, but they certainly brought them to that state of perfection which they now possess. These ancient grammarians must have been endowed by nature with great intellectual powers worthy of all admiration, and with physiological and linguistic views more accurate than those of any other nation. The Lithuanian grammarians have penetrated so deeply into the relations of sounds in their own language that we today may gain knowledge from them to better understand the sounds of our own English language, which has a corrupted phonology and morphology. For that reason alone no language and no alphabet are better qualified or suited to serve for the construction of a universal linguistic alphabet, with natural and pure sounds, than Lithuanian.

According to linguistic palaeontology, it is true that of all languages, only Lithuanian has preserved the purity of the primitive Aryan speech from that remote period of antiquity to the modern age. Many ancient languages have vanished long ago from the knowledge of mankind; however, the Lithuanian language is like an ancient monument of white marble — it still stands untarnished after many centuries of man's long history.

When Lithuanians Overpowered Russia

The origins of Lithuania are described by British prof. J. L. I. Fennell in his very interesting book *Ivan the Great* (1961) about the beginning of rivalry between Lithuania and Moscow. He says:

In 1462 the largest and by far the most powerful of all Muscovy's neighbors was the grand principality of Lithuania in the west. Early in the 13th century the aggressive and virile Lithuanian tribes, inhabitants of the basins of the lower Nemunas, Shventoji and Viliya rivers, emerged as a single

state under a powerful ruler, Mindaugas. Harassed in the west and the north by the German knights of the Teutonic and Livonian Orders, the Lithuanians began to spread southwards and eastwards. By the forties of the 13th century Mindaugas (Mendovg) had established his authority in the so-called Black Russia in the basin of the upper Nemunas. But it was in the 14th century and the early years of the 15th that the extraordinary growth of the Lithuanian state took place. Under three outstanding rulers,

Gediminas, Algirdas and Vytautas, Lithuanian influence spread all over the western Russian lands including modern White Russia and the Ukraine — from the district of Polotsk in the north to eastern Podolia and even Black Sea steppes between Dnepr and Dniestr in the south; from the lands of Smolensk and Kiev in the east of Volhynia and the land of Brest Litovsk on Western Bug. Of all the former West Russian lands only Galicia and the southern tip of Volhynia were incorporated into Poland.

The incorporation of the West Russian lands into the state of Lithuania was achieved on the whole by peaceful means. The rulers of Lithuania, in establishing their princes or governors in newly annexed territories, saw to it that the old order was as little disturbed as possible. And indeed the inhabitants of the West Russian lands, particularly in the south, welcomed the efficient and beneficial protection of Gediminas and his large family. After the disastrous Mongol invasion of the 13th century — which, let it be noted, the not

touched the territory of Lithuania proper — the West Russian principalities, particularly the districts of Chernigov-Seversky, Pereyaslavl', Kiev and Podolia, had suffered economically and politically. The Tatar yoke retarded their economic development and ended their independence. Many of the larger districts were split up into a number of petty principalities, often entirely isolated from one another politically.

There was no one dynasty powerful or fortunate enough to play the same role as Moscow or Tver played in northeast Russia. It was small wonder that these lands had neither the strength nor the desire to resist penetration and protection of Lithuanians. And when in later days the Muscovite overtly wooed the support of West Russian princelings in an effort to cause large-scale defections, it says much for the wisdom of Lithuanian "colonialism" that so few were willing to exchange Vilnius for Moscow.

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Senator Keating Denounces

Soviet Colonialism in Lithuania

New York City, — Senator Kenneth B. Keating (R., N. Y.) disputed those who recommend accepting the so-called realities of what has happened in the world, and instead he stated, "We should soberly reflect upon the shocking record of Soviet colonization, as in Lithuania, in an era of supposed decolonization, and resolve that this record be exposed at every opportunity."

Speaking at ceremonies commemorating the 20th Anniversary of the death of Antanas Smetona, the first and last President of Lithuania, held at the Statler Hilton Hotel on May 3rd, Senator Keating declared, "This is no time to disengage ourselves from the destinies of people around the globe," and he stressed the need to "denounce the violations of the rights of Lithuanians in the many public forums that are available to us."

Excerpts from Senator Keating's remarks follow:

"The hope of almost three million people in Lithuania behind the Iron Curtain is important to us. The voice of the American people can be heard. And be it only raised in protest, it can keep a hope alive that is important to the future of the free world.

"On an occasion such as we are gathered to commemorate tonight, the realities of the fate of the Lithuanian

people have a dramatic impact. But throughout the year we must remember that the subjugation of millions of people to a foreign dictatorship which they despise is a living symbol of the threat we face and the courage required to face it.

"There are those who argue that keeping hope alive is dangerous; that facts are facts; myths are myths; and reality is reality, we should accept what has happened to the world and concentrate on protecting our own liberties, our own freedom.

"These people do not share the belief that the cause of freedom is universal, that no matter in what part of the world freedom loses ground, it is a loss for all who desire it or hope to keep it.

"Those who prefer to accept what they have termed 'realities' work a grave injustice upon those who suffer under those so-called 'realities.'

"No free nation can afford to give the impression whether by word or deed that it leans toward the proposition that might makes right. The United States does not accept this proposition. We recognize the right of the Lithuanian people to determine their future in freedom. We look forward to the day when Lithuania will once more be able to join the community of free nations.

"The Question of the Occupation of the Baltic States"

STATEMENT BY EVERETT M. DIRKSEN OF ILLINOIS IN THE UNITED STATES SENATE

MR. DIRKSEN. Mr. President, February 16 of each year people of Lithuanian extraction throughout the world pray that all people behind the Iron Curtain be given the right of self-determination and to live as freemen. Their hopes and prayers go to the free world to aid them in this dedicated cause.

Mr. President, I introduced Senate Concurrent Resolution 54 on July 25, 1963, in which the Senate and the House of Representatives were asked to resolve:

That the President is hereby requested to take such action as may be necessary to bring before the United Nations for its consideration the question of the forceful incorporation of the Baltic States Republics

into the Soviet Union, and a resolution declaring that — (a) the Soviet Union shall withdraw all Soviet troops, agents, colonists, and controls from the Baltic States; (b) the Soviet Union shall return all citizens of the Baltic States to their homelands from places of exile in Siberia, and dispersion in prisons and slave labor camps throughout the Soviet Union; and (c) the United Nations should conduct free elections in the Baltic States under the direct supervision of the United Nations and sit in judgment on the Communist counterparts of the Nazi war criminals convicted at the Nuremberg trials.

Mr. President, no action has been taken by the Committee on Foreign Relations on this matter and similar

resolutions that have been introduced by our colleagues. Every effort should be made by the Congress of the United States to give hope, faith, and encouragement to the people behind the Iron Curtain who once were proud and free people and are now forced to serve under the yoke of a communistic form of government against their will.

Mr. President, I believe that the Foreign Relations Committee should go even further, under my Senate Concurrent Resolution 54, and enlarge the resolution to include bringing before the United Nations for its consideration the question of the forceful incorporation of all nations that are now within the orbit of the Soviet

Continued on Page 4

LITHUANIAN YOUTH in Soviet occupied Lithuania participates in a Folk Song Festival, replete with flowers and national dress.

Senator Dirksen:

Continued from Page 3

Union against their free will. Many of my colleagues in both Houses have spoken on the great issue of liberating these people, but I believe we should generate these words into an effective resolution passed by the Congress of the United States. Only then will the Lithuanians, on February 16, and all other peoples of former free nations who are now behind the Iron Curtain, truly commemorate their respective independence days.

Mr. President, it would be well at this point to reemphasize the various peoples who are in Europe behind the Soviet Iron Curtain: Ukrainians, Turkestanians, Byelorussians, Azerbaijanians, Armenians, Albanians, Georgians, Macedonians, Bulgarians, Yugoslavians, Czechoslovakians, Rumanians, Lithuanians, Latvians, Estonians, North Epirotians, Hungarians, and Polish.

Mr. President, I think it is an anniversary well to be remembered when we stop to consider the fortitude of the Baltic people, and the tenacity with which they have clung to the ideal of freedom. I think the day should be remembered. While the statement I make comes a little belatedly, I still wish to salute the fortitude, the stamina, and the fidelity to freedom of the Baltic people, who are still numbered among the captive groups.

The Lithuanian Institute (organized in 1951) held a session in Washington, D.C. and 21 participating members heard three papers: New Materials on Poet Strazdas (by A. Maciunas), Memorial Crosses in Prussian Lithuanian Cemeteries (by J. Gimbutas) and New Ideas on the Formation of the Lithuanian State by Soviet historian V. T. Pashuto (by J. Jakstas). By coincidence prof. Pashuto was visiting Washington at the time and expressed a wish to hear the paper about his views, but for political reasons his request was not honored.

Interview... with Ruta Lee

Continued from Page 1

LOAVES FOR THE HUNGRY

How they would judge us is, of course, an entirely different matter. The youngsters have been brought up in a Lithuania where churches are wholly neglected. "I had looked forward to seeing wayside shrines all over the countryside," says Ruta Lee, "but I saw none. Most of them have been demolished."

The church is no longer a potent medium for communicating to youth a philosophy of life. Instead, there is the theatre, a medium powerful in forming public opinion. Ruta Lee, who had anticipated enjoying the theatre, reports that "They work hard -- and they do a fine job -- but all I saw in the theatre was colored with political indoctrination. For me, this is not theatre."

On the other hand, she observes, all Lithuania is "like a Shakespearean play" --

The scenery is exquisite; the people are warm and hospitable; and there is a drama going on. Streets, shops, publications abound with Cyrillic forms of communication -- Russian; the food is well prepared, but there are no fresh vegetables. Lithuania is waiting for summer.

Even in early spring, however, new buildings are erected and poetry is written. Songs pour forth, ever new, and somehow ever old. A sturdy, stubborn life goes on beneath the superimposed theatrics of the occupation.

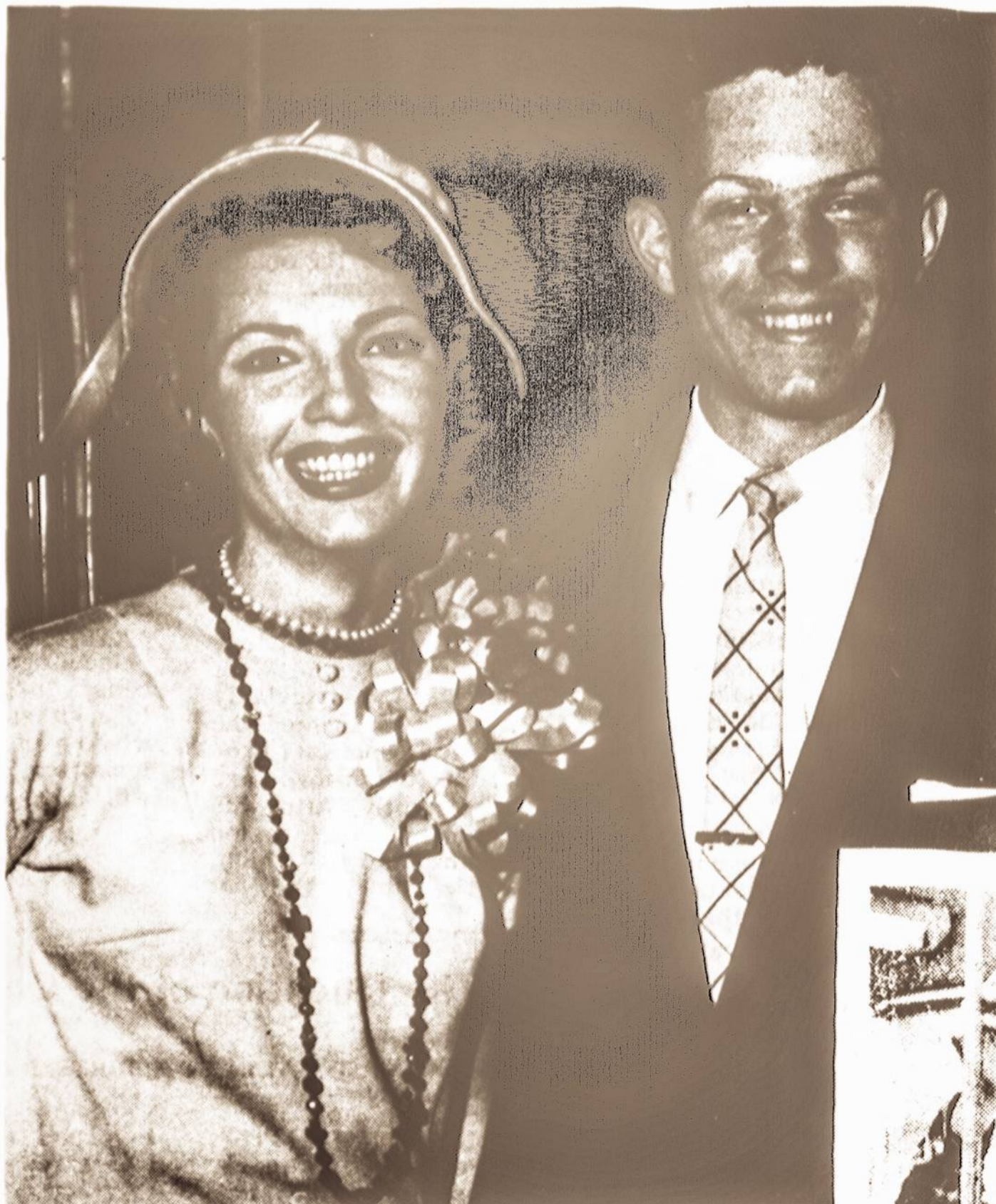
CRUMBS FOR THE HUNGRY

Refugees from Lithuania generally refuse to acknowledge that behind the Iron Curtain life goes on willy-nilly -- and that some of it is good. Especially good are the open hearts and inquisitive minds of the young people.

For the youth in America, Ruta Lee, has one significant message: "I want to say to you -- be grateful that you live in a country where you can act, think and live as you choose. But cultivate a compassion for the young people who live in Lithuania, so that we may develop a finer mutual understanding. Encourage communication and strive to bring some of those young Lithuanians to America so that they may see how we live..."

Ruta Lee has humility. She does not propagandize that we live better. What she says is more subtle than that. Her plea is for the future: "Soon the fate of the whole world will be left in the hands of the young and we will need to have some basis for understanding one another. I have faith that we will arrive at that understanding."

Are you ready to translate Ruta Lee's faith into positive action?

CINEMA AND TV STAR RUTA LEE upon her return from a visit in Lithuania, Paris and London, stated that "soon the fate of the world will be left in the hands of the younger generation". We believe that the survival of our Lithuanian institutions in USA will also depend upon the younger, American-born generation. Vieniye, the oldest Lithuanian newspaper in the world, is an example. When the late Editor and Publisher of Vieniye, the Lithuanian poet Juozas Tysliava died suddenly on November 11th, 1961, publication of the newspaper was continued by his widow and son, representing 1st and 2nd generations of American-born Lithuanians. The young Juozas N. Tysliava in the photograph above, is seen with actress Ruta Lee, when she attended one of Vieniye's annual concerts in New York as Mistress of Ceremonies. Co-publisher of Vieniye Juozas N. Tysliava has taken a leave of absence from the newspaper to serve Uncle Sam as a private in the US Army. He is expected to return from overseas' service in 1965.

The next edition of the English Section will appear on June 25th. Manuscripts and news items should be addressed to VIENYBE, 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y.

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW: John Armonas, Jr., former refugee from Siberia, works on a science project at Case Institute of Technology from which he graduates this June. He is the son of the author of the autobiography "Leave Your Tears in Moscow" which Life magazine condensed and presented in its May Issue in 1961. John, after graduation, will work as chemist with The Glidden Co. in Cleveland, Ohio.

Mano apsilankymas Lietuvoje

Po Vilniaus, Maskvoje buvo neįdomu viešėti. Kai apie 8 val. vak. nusileidome Maskvos aerouoste, nežiūrint nuovargio, mielai būčiau skridusi tolyn, kad greičiau pasiekčiau namus Brooklyne. Bet taip neišėjo. Maskvoje turėjau išbūti net dvi paras ir visai be reikalo. Čia buvo baisiai šalta, o aš tokiu lengvu niloniniu paltu apsilankęs, maniau, kad tokio šalčio nepernešiu. Be to, visa aplinka slėgianti, miestas niūrus, o žmonės tokiais keistais bruožais, atrodė labai nesimpatiški.

Apsistojau "Ukrainos" viešbutyje. Kadangi su manim kartu vyko J. Stasiulionis, tai jokie Inturisto atstovai neprisistatė globoti.

Pavakarieniavę didžiuliame "Ukrainos" viešbučio restorane, išsiskyrimo poilsio. Niekas manęs čia neviliojo, nei opera, nei baletas, nei Kremliaus paslaptiniai bokštai. Pagalvojau, kad jeigu kun. Prunskis, vienas iš Draugo redaktorių būtų atvykęs į Maskvą, tai jisai be abejo, vėl būtų nuskubėjęs Chruščevienei ranką pabučiuoti... Prisiminau, mat, kaip tai darė jai viešint Amerikoje.

Miegojau neramiai ir visko prisapnavau. Ryte atbudusi, jaučiau, kad, turbūt, kažkas namo laukia. Niekas mane ištikis. Taip ir buvo.

Apie 11 val. suskambėjo telefonas ir Stasiulionis pranešė, kad, girdi, su mano kelione blogai. SAS lėktuvas, kuriuo sausio 5 d. žūt būt turėjau iš Maskvos išvykti, jau buvo išskridęs 9 val. ryte... Stasiulionis priekaištavo, kodėl neįspėjau, jog mano bilietas terminuotas... Turėsiu pirkti naują bilietą, kuris kainuos apie 400 dol.

Kas man daryti? Turiu apie šimtą dolerių ir esu tūkstančius mylių nuo namų. Galėčiau eiti į Amerikos ambasadą pagalbos prašyti, bet kodėl aš privačiau mokėti už Inturisto neapdairumą. Vilniuje jau kasdien tetravau, ar užsakyta vieta lėktuve ir ten vis ramino - "Maskvoje visas bus sutvarkyta..."

Niekas nebuvo, - Stasiulionis pareiškia. Ši reikala turite sutvarkyti, nes pinigų neturiu. Jisai atsirado vakare - su bilietu. Vieta man buvo rezervuota Air France lėktuve, kuris iš Maskvos turėjo išskristi sekantį rytą. Už mano bilietą turėjęs primokėti 152 rublius. Nusiakundė, kad pirmą kartą teko susidurti su tokia išvykiu. Jie, pasirodo, nežino, kad tokie terminuoti bilietai Amerikoje parduodami papiginta kaina.

Sekantį rytą aerouoste visus formalumus atlikusi, man atrodė, kad Stasiulionis beveik

- Kad kelionė būtų laiminga keleivius išlydime su šampanu, - sako Jonas Stasiulionis atsisveikindamas Maskvos aerouoste. Jisai, atrodė džiaugėsi, kad pagaliau išskrendu...

džiaugėsi, kad, pagaliau iš Maskvos išskrendu. Tūristai iš Amerikos ir atsakomybė už jų saugumą, jiems čia suteikia nemažai rūpesčio.

Lėktuvas, matau, laukia, bet nepasiruošęs pakilti. Stasiulionis pakvietė į restoraną ir užsakė šampano.

- Pas mus yra tokia tradicija, - jisai aiškino. Kad kelionė būtų laiminga keleivius išlydime su šampanu.

Išgėrėme po taurę ir mano stiklas netikėtai iš rankų iškrito ir sudužo.

- Dabar esu tikras, kad laimingai sugrįšite į namus - jisai užtikrino, lydėdamas į Air France lėktuvą. Stasiulionis, turiu pripažinti, mano atžvilgiu visuomet buvo mandagus ir korektiškas, ką pripažįsta ir kiti Lietuvoje viešėję Amerikos lietuviai.

Pagal tvarkaraštį turėjome porai valandų nusileisti Varšuvoje. Lėktuvas lyg ir pradėjo leistis žemyn, bet paskui vėl iškilo, ir buvo pranešta, kad dėl blogo oro skris tiesiog į Paryžių. Susigalvoju, kad reikėtų nors vieną parą Paryžiuje paviešėti ir bent pamatyti Eifelio bokštą.

Orly aerodrome pasiėmiau taksį ir prašiau, kad mane nuveštų į nebrangų viešbutį. Vairuotojas atvežė į Hotel Burgundy ir, išlupęs 25 dol., dar prašė priedo. Paryžius šiuo atžvilgiu tikras ubagynas.

Kambariu pasibaigė jau. Jeigu Lietuvoje būtų reikėję tokiam kambariui gyventi, tai nebū-

čiau nustebusi, bet čia gi Paryžius... ir už tą urvą sumokėjau 11 dol.

Telefono knygoje susiradau visos eilės lietuvių numerius ir pradėjau jiems skambinti. Su ponios Matore rezidencija nieko neišėjo. Jos su vyru nebuvo namie, o dukterė nemokėjo nei lietuviškai, nei angliškai.

Saukiau kitiems lietuviams ir nekartą susijuokiau, kokiu keistu akcentu jie čia lietuviškai kalba. Tai vis lietuvių inteligentų vaikai. Po viešnagės Lietuvoje buvo keista išgirsti tokią sudarkytą lietuvių kalbą.

Niekas čia nepasiūlė Paryžiaus parodyti ar nors į kavinę nuvesti. Taksis pasisamdžiusi, pavažinėju po Paryžių. Miestas tikrai įdomus. Pavaikštini jau gatvėmis ir užėjau į "Cafe de la Paix" vakarienauti. Pinigus čia lupa, kaip pašėlę. Amerikietį pamatę, jie, atrodo, paskutinį centą atimty.

Pagalčiau pavyko susisiekti su Greimais ir nuvykau į jų butą. Su Greimais buvo malonu ir įdomu vakarą praleisti ir pasidalinti pirmaisiais įspūdžiais iš Lietuvos. Bet jiems daug daugiau jau buvo pasakojusi ponja Matore, kurie Lietuvoje (Šiauliuose) su savo artimaisiais išgyveno net du mėnesius. Tarp Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos, pasirodo, veikia kitokios sutartys dėl turistų ir laisviau važinėja negu pavyzdžiui turistai iš Amerikos.

Su A. Liutkum susipažinau sekantį rytą aerodrome, bet, deja, mūsų pasimatymas buvo labai trumpas. Į Paryžių atvykusi šaukia ir jo butą, bet kadangi tai buvo sekmadienis, tai jisai buvo išvykęs į savo vilą Nicoje. Prancūzijoje gyvena lietuviai, atrodo, labai gražiai įsikūrę ir, be abejo, labai gerai uždirba, nes ten tikrai visas labai brangu. Mano vienos paros viešnagė, pavyzdžiui, kainavo beveik 80 dol.

Buvau laiminga, kai po savo trumpos "avantūros" Paryžiuje lėktuvas nusileido New Yorko International (dabar Kennedy) aerodrome ir vėl po kojomis pajutau savo gimtosios Amerikos žemę.

Išvados kitą kartą

Iš kairės ir iš desinės

Akcelta iš 4 psl.

SPAUDOS SUVAŽIAVIMAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba š. m. birželio 6-7 dienomis J. J. Bachuno farmoje, Sodus, Mich., kviečia išsivijos lietuvių spaudos ir radijo suvažiavimą. Kviečia redaktorius ir leidėjus su žmonėmis, žada nemokamą priėmimą. "Vienybė" nekvečia.

Suvažiavime numatoma penki pranešimai ir diskusijos:

1. Lietuvos gyvenimo pristatymas išsivijos lietuvių spaudoj,
2. Bendruomenė kaip išsivijos lietuvių susiorganizavimo forma,
3. Lietuvių radijo valandėlių paskirtis ir pramogų organizavimas,
4. Jaunimo keliai į organizuotą išsivijos lietuvių gyvenimą,
5. Lietuvių spauda dvasinių ir moralinių vertybių sargyboje.

Aišku, nėra paprasta, kad toks suvažiavimas galimas. Kaip suvažiavimas praeis, pamatysime. Tuo tarpu matyti, kaip ta spauda supanašėjo. Ein Volk, ein Reich, ein Fuehrer! Viena avidė ir vienas ganytojas!

Gerai padarė, kad "Vienybė" nekvietė. Matyt, PLB netiki nei kad jos išmintis būtų naudinga "Vienybei", nei kad "Vienybė" taptų paklusnia režimui. Jau būtų ir nepatogu, jei neliktų nei vieno opozicijos laikrašcio.

Paskelbtieji pranešimai ir diskusijos atrodo ne kaip programa, o tik kaip temos. Be birželio 6-7 nėra reikalo spėlioti, kaip tos temas bus išdėstytos. Kas ne kas, bet spaudos suvažiavimas tai jau turėtų suprasiti dabarties sąlygas ir laiko dvasią, išvelgti lietuvio uždavinius savo kraštui ir savo tautai.

VIEŠAS LAIŠKAS PONUI KARDELIUI

Jūsų Nepriklausomoje Lietuvoje V. Butrimas gynė dr. Matulionį nuo užpuoliku -- nuo V. Širvydo, nuo B. K. Naujoko ir nuo Girnakalio. Įdomus užpuoliku trio: du iš Vienybės, vienas iš Dirvos. Nuosekliai reikėtų taip galvoti; dr. Matulionio paskaita buvo vieša, ją galima įvairiai vertinti (būtų pageidautina ne vien nuomonės reikšti, bet ir jas motyvuoti). "Užpuolikai" toje kalboje ieškojo silpnybių (taip pat būtų pageidautina ne vien nuomonės reikšti, bet ir jas motyvuoti). Kas nors, nors tai būtų ir Nepriklausoma Lietuva, tuos užpuolikus perkrato (irgi būtų pageidautina ne vien nuomonės reikšti, bet ir jas motyvuoti). Bendrai imant, jei reiškiamos nuomonės, tai jos turėtų būti motyvuojamos.

Jūs, Pone Kardeli, prie matulioniškos bylos irgi pridėjote savo nuomonę. Gaila, Jūsų nuomonė nemotyvuota. Jūs įtariate, kad Girnakalis su Naujoku turi tikslo juodinti Lietuvą ir t. t. O iš kur Jūs tai sužinojote? Jei Jūs taip kalbate, tai Jūs mūsų rašinių neskaitote. Gal nemėgstate, gal šiaip nenorite, gal neturite laiko skaityti -- vis tai Jūsų reikalas. Bet Jūs esate neteisus, kai reiškiate klaidingą nuomonę ir teikiate patarimus tuose dalykuose, kurių nepažįstate.

Jūs sakote, kad su mumis nereikia ginčytis. Už šį skaitančiąjai publikai patarimą bent aš tai esu labai dėkingas. Tikras vargas ginčytis su žmonėmis, kurie kartais ir patys nenuvokia, ką parašo. Kartais tenka ginčytis apie Vienybę ir jos liniją, bet po kurio laiko galutinai paaiškėja, kad oponentas Vienybės neskaito... Neskaito, o nuomonės reiškia, moralus dėsto. Nuolankus prašymas -- jei reiškiate nuomonę, tai pridėkite ir motyvų, iš kurių būtų matyti, kad tų motyvų yra.

VIENYBĖS VETERANĖ ONA KLIMIENĖ, ilgametė skaitytoja ir viena darbščiausių Moterų Vienybės draugijos narių. Moterų veikloje O. Klimienė pradėjo reikštis dar tais laikais, kai Vienybę redagavo J. O. Širvydas, o leidyja buvo K. Brazys. Lietuvių Moterų draugijai tada vadovavo Širvydienė, Vyt. Širvydo motina. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Svečiuose pas Argentinos lietuvius

Salomėja Narkėliūnaitė

Kai atsiradome prie Nemuno namų, žmonės būreliais jau buvo besirenką filmų žiūrėti. Tai buvo antra Argentinos Lietuvių Balso 35 metų sukakties minėjimo dalis. Vyresnės kartos lietuvių ir jaunimo prisirinko pilna salė.

Pirma Pranas Ožinskas rodė savo filmus iš Argentinos lietuvių gyvenimo ir iš prieš keletą dienų vykusią BALSO sukakties minėjimo iškilnių Buenos Aires Lietuvių Centre. Po to jisai parodė mano atvežtuosius filmus. Aš aiškinau per garšakalbi, pradžioje bendrais bruožais apžvelgusi, kas tuose filmuose bus vaizduojama.

Iš visų mano filmų labiausiai berisėčiams, kaip ir kitur Argentinoje, patiko Tysliavienės filmų žiema. Žmonės, žiemos senai nematę, vėl prisiminė ne tik sniegą, bet ir savo tėviškes, kurias jie buvo palikę prieš keliasdešimt metų.

Jaunimui irgi buvo įdomu žiemą Lietuvoje pamatyti. Anksčiau tik skaitę laikraščiuose ar giminių laiškuose, dabar jie ir patys savo akimis pamatė, kaip visa tai atrodo.

Visiems labai patiko Trakų pilis ir ežerai, mano filmuoti 1961 m. vasarą. Berisėčiai domėjosi ir Amerikos (kaip jie vadina "Nortamerikos") lietuvių gyvenimu, kuri parodžiau nuotrupose.

Ir taip pro jų akis praslinko vaizdai iš New Yorko — prie Jungtinių Tautų, kur kasmet prie Pavergtųjų Tautų vitrinose vyksta iškilnės, skelbiant Pavergtųjų Tautų savaitę; Chicagoje vykęs kultūros kongresas, BALFO seimas Baltimorėje. Vasario 16 minėjimas New Yorko ir eilė kitų vaizdų berisėčius domino.

Po filmų daugelis kalbėjo, kad dabar savo mintyse jie buvo daug vietų aplankę. Kiti dar pavieniui tetravosi apie gyvenimą Lietuvoje ir apie savo gimines Nortamerikoje.

Čia susipažinau ir su New Yorko gyvenančio rašytojo Stepo Zobarsko seserimi, kuri prašė perduoti jos sveikinimus broliui. Vėliau su ja dar teko apsilankyti ir Nemuno draugijos būstinėje-raštinėje, kur krito į akis spintoje po stiklu sudėtos jų knygos ir įvairios sporto dovanos. Ta proga padariau ir keletą nuotraukų su Nemuno draugijos valdybos nariais ir vietos veikėjais.

Jau buvo vėlokas vakaras, kai mano kaimynas Antanas Kairys, savo automobilu atvežęs mane su balsėčiais iš Buenos Aires, pradėjo raginti kelti. Su berisėčiais išsiskyrėme kaip gerti pažįstami. Ir iš tikrųjų, per tą vieną dieną su Berisso lietuviams buvo nemažai pabendrauta.

Jau grįždama į Buenos Aires, sužinojau apie tai, kaip berisėčiai uoliai dirbo prie bilietų platinimo. Mat, vietoje būdama tokių techniškų dalykų negalėjau patirti, o dabar važiuojant ir turint laisvesnio laiko, Pranas Ožinskas ir Kastantas Norkus papasakojo, kaip tie berisėčiai darbuos, norėdami tinkamai BALSO sukaktį atžymėti. Jie norėjo parodyti visą savo nuoširdumą laikraščiu, kuris pla-

čiai aprašo jų veiklą ir formuoja juos apie visos Argentinos ir viso pasaulio lietuvių gyvenimą.

Dabar, BALSO dėka, jie pamatė ir dalelę Lietuvos mano ir Tysliavienės spalvotuose filmuose. Jiems buvo pasakyta, kad nelauktų visos Lietuvos, kadangi tokių vaizdų neįmanoma parvežti, bet jie buvo patenkinti, kad pamatė ir tai, kas jiems buvo parodyta.

Kaip BALSO leidėjas Ožinskas pasakojo, ir finansiškai berisėčiai neblogai pasirodė. Nežiūrint to, kad Berisse slautė ekonominė krizė dėl nenormalaus darbo skerdyklose ir dėl pensijų mokėjimo užvilkinimo, bilietų platinime į filmus pasidarbavo abiejų draugijų — Mindaugo ir Nemuno nariai. Mindaugiečiai išplatino bilietų už 2,250 pežų, o nemuniečiai — už 4,350, įteikdami BALSO leidyklai iš viso 6,600 pežų.

Filmų rodymo dieną Nemune "valdžią" jau buvo perėmusi nauja valdyba su pirmininku Pranu Dulke priešakyje, bet nuoširdžiai darbuos ir tą dieną savo kadenciją užbaigęs pirmininkas Alfonsas Markus ir kiti senosios valdybos nariai. Naujojoje valdyboje vicepirmininku yra Kazys Marcinkevičius, o sekretoriumi V. Meškiniš.

Salė buvo tvarkingai paruošta. Šalia Nemuno valdybos, čia buvo pasidarbavę dar ir Alfonsas Gabriūnas, Viktoras Doškus, Robertas Kalibatas, Ernestas Batvinis, Jonas Berontas, Juozas Norvaiša ir kiti.

(Bus daugiau)

Kauno Politechnikos institutas nuo 1951 m. išleidęs tūkstantį įvairių chemijos technikų ir inžinierių. Vienas (A. Spudulis) vadovauja chemijos pramonės valdybai Vilniuje. Akmenės cemento gamyklą veda L. Petravičius, Jonavos nitrocentrą — įmonę Č. Maciulevičius. Kaune statomą plastikų dirbtuvę ves V. Karpius. Kėdainiuose sieros rūgšties skyrų veda V. Gruzdis, o viso kombinato vyriausiu chemijos inžinierium yra K. Pilkauskas. Čia dirba ir merginų, chemijos inžinierių: O. Bandžaitė ir S. Vairaitė. Naujų neorganinės chemijos inžinierių numatoma reikėsia netrukus 25, o mokslus šiuo metu teina 10.

Ji jau Gargžduose... Ona Stankienė (katrėje), newyorkietės Marijos Diržienės motina, neseniai grįžusi į Lietuvą pas savo vyrą, prisiuntė šią nuotrauką, kurioje ji su savo vyro dukra ir anūke.

BALSO leidėjas Pranas Ožinskas Nemune rodė savo, Tysliavienės ir S. Narkėliūnaitės filmus pilnai salei jaunimo ir senimo.

Malonu atsiriboti...

Atkelta iš 2 psl.

nus. Pradžioje niekas nekreipė dėmesio; ką gi, įeina sau išdidžios minos vyras, stambus ir aukštas, pasipuošęs kariška ruda miline, tokia pat berete, dar su ženkliais ant beretės ir atlapų (paskui sužinojau, kad tai buvo skautiški ženklai). Kas gali suabejoti jo kredencialais! Bet kai jau tasai jo vaikščiojimas ir važinėjimas tapo įtartinas, vieną sykį MP patikrinu, kas jis per vienas. O sekantis žingsnis tai ir buvo tas, kuris palengvino mano žingsnius išeinant iš salės; sako, kad dėjo tie. MP vyras tam "aficiieriui" įsprandą, tai net parūkė — Šimkus visom keturiom su savo ruda miline, berete ir regalijom lėkte išlėkė iš salės.

Tą įvykį man yra pasakojęs vienas mūsų su Šimku-

mi bendras pažįstamas, kuris dabar gyvena Brooklyne.

Sugrįžusi į New Yorką, viską pergalvojau, ir man atrodo, kad ir gerai įvyko, kad Šimkus nuo manęs "atsiribojė". Tik man gaila pačios organizacijos — Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos. Kitiems jau pavarigus valdybose darbuotis, dabar Šimkui atėjo "auksinės dienos". Jis ir BALFe, ir vienu ir kitu, na, o vilniečių sąjungoje tai jis jau tikras "tėvas".

Susidėjęs su "triukšmingais patriotais", Šimkus dabar visur veržiasi, kur triukšminga, nes daug garbės ir valdžios, Šimkaus pasisakymai prieš Vienybę ne taip senai prasidėjo. Dar pereitame BALFO seime Baltimorėje Šimkus bučiavo ranką Vienybės leidėjai ir kitaip kalbėjo...

Taigi, atsiribojau ir aš nuo jo, bet neatsiribojau nuo Sąjungos, kadangi Vilniaus krašto reikalai man brangūs ir mane domina. Neatsiribojau nė nuo tų vilniečių, kurie Šimkaus itakojė balsavę, paskui man kalbėjo: "Mes drebančiom rankom prieš tave balsavom. Išeik tik iš Vienybės ir viskas vėl bus gerai, vėl tu būsi mūsų." Bet aš žinau,

kad atsiribojau nuo Šimkaus ir jo draugų gangsteriškos taktikos ir teroro.

Ta pačia proga manau, kad, jei man kada nors ir prisėitų Vienybėje nedirbti, tai šitai niekadose nereikš, kad aš "susiribosiu" su Šimkumi.

Tegul Šimkui sekasi, bet aš manau ir šventai tikiu, kad kada nors kas nors, atsiras kad Šimkus dar sykį lėks į lauką su savo "karališku drabužiu ir karūna", iš po kurios pasimatys jo ragai. Deja, ir aš savo gyvenime pridėjau prie tų jo ragų užauginimo...

Aš ilgai galvojau, ar man dar ką nors rašyti apie Šimkų. Juk savo gyvenime aš tiek apie jį esu prirašiusi. Tiek metų su juo buvome geruoju, tiek patyriau iš jo draugiškumo, bet tasai jo draugiškumas man negali pateisinti dabar jo daromų nedraugiškumų. Ligi paskutinės minutės aš dar vis netikėjau net savo geriausiems bičiuliams Chicagoje, kai jie man pasakojo, kaip jie ir daugelis kitų yra patyrę iš Šimkaus skriaudos ir neteisybės. Su Šimkumi sykį esu diskutavusi tą klausimą, ir jisai man tada užriko taip, kaip jisai prieš mane rėkė pereltą savaitgalį Detroitė. Tad dabar matau, kad mano draugai Chicagoje man negalėjo meluoti.

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

Sportinės nuotrūpos

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiomet lietuvių sportas pilnas sukačių. Okup. Lietuvoje minėta 20 metų nuo "Žalgirio" sporto draugijos, kuri yra viena iš žymiausių visame krašte, įkūrimo. Pas mus Amerikoje galėtų būti minima 15 metų sukačius nuo Lietuvos sportinės veiklos atgaivinimo Dėdės Samo žemėje. Šiomet sueina 5 metai nuo Š. Amerikos liet. krepšinio išvykos P. Amerikon.

Tarp visokių sukačių, čia minėtų ar nemintų, įsiriškioja ir kita -- nebūtinai verta kokio nors didesnio "apvaikščiojimo," bet tik prisiminimo. Tai 25 metų sukačius nuo Lietuvos Europos krepšinio čempionato laimėjimo 1939 m. Kaune. Ši sukačius turi ir savotiškai liūdną pusę, kadangi tai buvo paskutinės Europos krepšinio pirmenybės, kada Lietuvos krepšininkai savo vardu rodėsi tarptautinėje pirmenybių arenoje.

Šiandien mūsų atmintis gali dar atnaujinti vaizdus, kurie dėjos 1939 m. gegužės mėnesio antroje pusėje Kauno sporto halėje. III-ųjų Europos krepšinio pirmenybių atidarymas gegužės mėn. 21 d., o ypatingai rungtynės su latviais sekančią dieną nevienam giliai nusėdo į atmintį. Didysis Lubinas ir kiti šaunieji vyrai iš Lietuvos ekipos buvo tų dienų herojai.

Apie anų dienų atmintinas krepšinio pirmenybes ir apie lietuvių krepšinį bendrai šiandien galime papildyti savo atmintį skaitydami vienintelį šios rūšies leidinį išėivijoje "Lietuviškasis krepšinis." Ši leidinį dar galima įsigyti pas šių "nuotrūpos" autorių, pasiuntus 1

doį, adresu: 1320 So. 48th Ct., Cicero 50, Ill.

Beje, anų dienų pergalių įkvėpti, šiomet Š. Amerikos liet. krepšinio rinktinė žada pajudėti į Australijos kontinentą, susitikimams su tenykščiais lietuviais bei australais. Tai dėmesio vertas įvykis mūsų sportiniame gyvenime, kuris, reikia tikėtis, pasitarnaus Lietuvos vardo populiarinimui.

Reikėtų pasveikinti New Yorko lietuvius futbolininkus, laimėjus Knickerbockerio taurę. Ši pergalė vėl turėtų paskatinti New Yorko reprezentantus kopti į aukštesniąją lygą ir ten rimtai tvarkytis su priešininkais. Laiptai į aukštybes yra statūs, nelengvai įveikiami; reikia pastangų, pinigų, žmonių. Linkėtina, jog newyorkiečiai visa tai rasų. O kad tai yra galima, rodo dar nelabai toloma praeitis.

Ir Chicagos lietuviai futbolininkai šiomet vėl geriau sukruto ir po 5 rungtynių jau turi 10 taškų (visos pergalės!). Dar pirmame rate jų laukia 2 susitikimai prieš stiprokas komandas, tačiau ir viena iš jų pralaimėjus, lietuviai pirmenybių lentelėje dar liktų pirmoje vietoje.

Dabar yra kalbama apie New Yorko ir Chicagos liet. futbolininkų susitikimą birželio mėn. 27 d. Clevelando mieste. Jeigu 5 paskutinius metus Chicaga aiškiai futbole lietuvių tarpe Amerikoje dominavo, dar nereikškia, kad šiomet ši taisyklė turėtų būti taikoma. Laimėjus Knickerbockerio taurę, New Yorko

Dalis Kanados vilniečių Sąjungos suvažiavime Detroite pereitą savaitgalį. Antras iš kairės Ignas Sajauka, clevelandietis S. Lazdinis, rašytojas Jurgelevičius ir J. Dylis.

Salomėjos Narkėliūnaitės nuotrauka

Lietuvių komanda gal susigundys įveikti į Chicagos Lietuvai.

Kas yra Bobby Fisher šiandien vidutinio išsilavinimo Amerikos gyventojui aiškinti nereikia. Ši žvaigždė (ne Hollywoodo, bet šachmatų) savo gastrolėse po Š. Ameriką, buvo užsukusi ir į šių eilučių autoriaus miestą -- Cicero. Čia Fisher davė simultaną 50-čiai Chicagos ir apylinkių industrinės šachmatų lygos žaidėjų ir juos gerokai sutaršė. Tik vienas iš jų pasisekė sulupti didmeisterį, 4 iš jų išpešė lygiąsias, o 45 buvo priversti kapituoliuoti. Lygiomis sužadusiu tarpe buvo ir vienintelis lietuvis šio simultano dalyvis -- Vyt. Bikulčius iš Cicero. Ir keliems kitiems lietuviams šachmatininkams, kurie laiko save gerais žaidėjais, buvo galimybė rungtyniauti prieš didmeisterį, bet jie neišdrįso...

Kaune įvyko širdies ligų gydytojų ir specialistų suvažiavimas, suorganizavęs Lietuvos kardiologų draugiją. Dalyvavo 600 gydytojų, kurie išklaušė 70 pranešimų.

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, (vairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. ikj 9 v. v.

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.)

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI!

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

JUOZO GARŠVOS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

231 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 8-9770

Joseph J. Garszva Anita R. Garszva
Joseph J. Garszva, Jr. John A. Pauley
LICENSED MORTICIANS

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

VIENYBĖ

* VIENYBĖS angliškasis priedas išleidžiamas su šiuo numeriu, kadangi gegužės 28 d. laida neišėjo. Skyrius yra pašvęstas jaunimui, ir kas norėtų gauti didesnį skaičių šio numerio prašomi kreiptis į Vienybę. Sekanti angliškojo skyriaus laida pasirodys birželio 25.

* DR. J. K. VALIŪNAS vasaros atostogų su šeima išvyksta į Šveicariją ir lankysis kituose Europos kraštuose.

* ADV. A. O. SHALLNA ir Lietuvos Garbės Konsulas Bostone, Mass., siūsdamas savo prenumeratą, rašo, kad jam labai patinka angliškasis priedas ir Vyt. Širvydo "Mes".

* INŽ. I. GAIDIMASKAS iš Buenos Aires, Argentinos, plačiai pavažinėjęs po Ameriką (nuo New Yorko iki San Francisco), ši ketvirtadienį išskrenda atgal į namus. Prieš apleisdamas New Yorką, inž. Gaidimaskas dar kartą lankėsi Vienybėje.

* WEST VIRGINIA GUBERNATORIUS Wm. W. Barron per savo specialų padėjėją Paul Crabtree, reiškia padėką Vienybei už angliškąjį priedą, ypač už reportažą, tilpusi balandžio 16 d. laidoje "Lithuanian Americana in West Virginia". Savo laiške Paul Crabtree, tarp kitko, rašo: "Our Travel Development Director was very much impressed with the layout on the little church which appeared in Vienybė. I would appreciate very much any copies of VIENYBE which contain material on West Virginia."

* ANTANO IR MILDOS VAIVADŲ sūnus birželio 8 d. baigia Mclean High School, Jaunasis Antanas Vainada atelantį rudenį įstoja į University of Virginia. Vainadai su dukromis, sūnumi ir uošviene M. Baroniene iš Chicago birželio 15 d. atvyksta į New Yorko Pasaulinę parodą ir Vienybės namuose viešės visa savaitė.

* ANTANINAI POVILAUŠKIENEI, Vienybės kaimynei, neseniai buvo padaryta operacija. Apie savaitę išgulėjusi ligoninėje ligonė grįžo į namus ir dabargydosi dr. Julitos Trojanienės priežiūroje.

* DARIUS IR GIRĖNO skridimo į Lietuvą 31 m. sukakties minėjimas įvyks liepos 18 d. 3 val. p. p. prie paminklo Lituanica Square (Union Ave. ir S. 2nd St.) Brooklyne. Kviečiamos ir kitos patriotinės draugijos prie minėjimo iškilnių prisijungti. Draugijos ir jaunimo vienetai prašomi kreiptis į Darius - Girėno Pminklo Komitetą, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

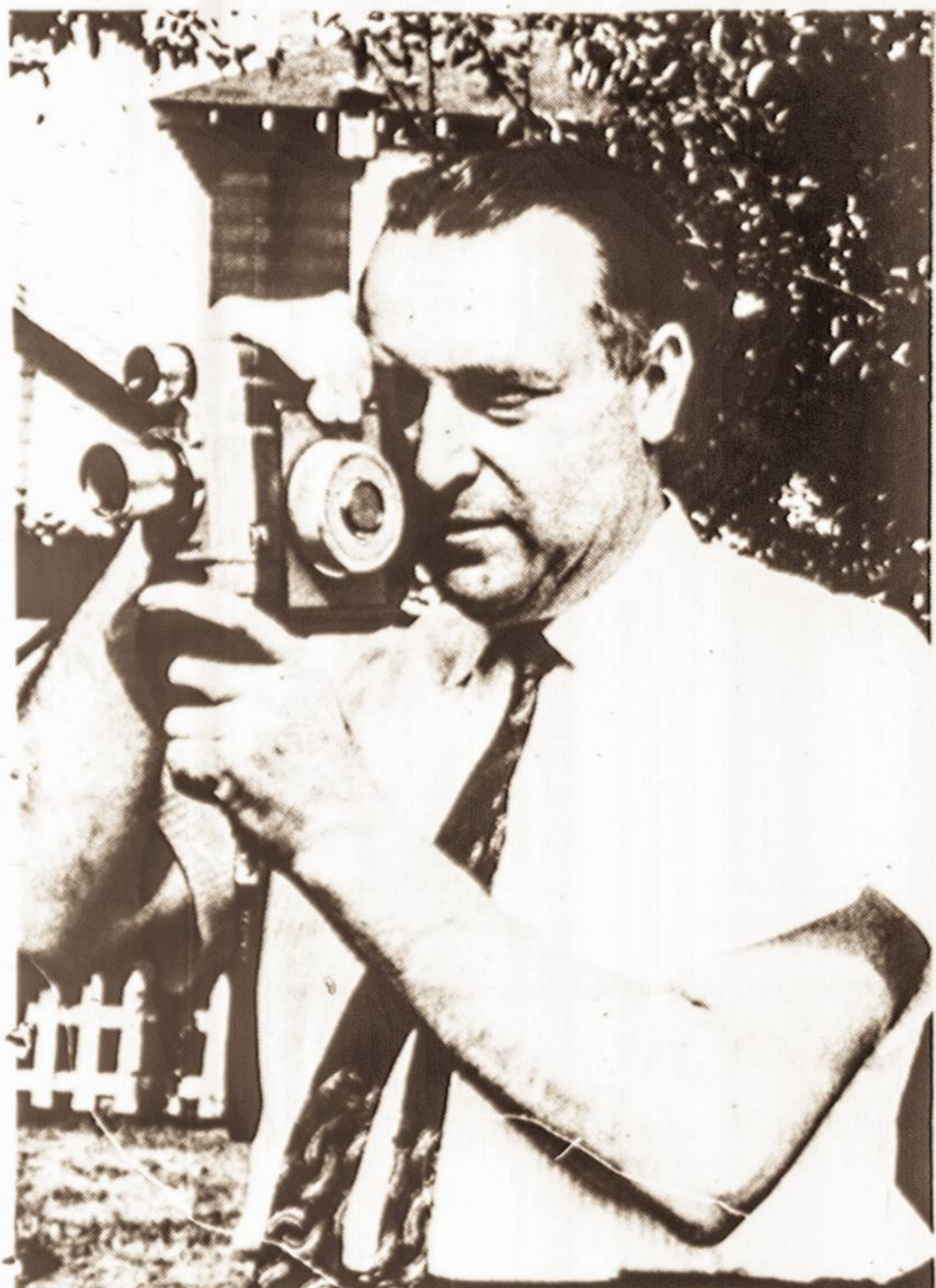

Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopos nariai prie savo nario ir veikėjo J. V. Stilsono kapo Cypress Hills kapinėse gegužės 23 d., uždėję tenai gėlių jo dvejų metų mirties metinių proga. Centre velionio našlė ir dukra su vyru ir sūneliu. Gėles padedant, kalbėjo Br. Spūdienė ir adv. S. Bredes. Tos dienos vakare akademija įvyko Bručo salėje.

Izabelės Misiūnienės gimtadienio proga Alice Lukienė savo rezidencijoje gegužės 24 d. surengė pobuvį, kuriame dalyvavo gausiai vienybiečių. Dalyvių tarpe buvo: Andriušiai, M. Diržienė, A. Sinušienė, Walter Sinus, Misiūnai, Klimienė, Karvelienė, Tysliaviienė ir kt.

S. Narkėliūnaitės nuotr.

Jisai jau pasirengė vasaros atostogoms. Su nauju filminiu aparatu newyorkietis Juozas Andriušis.

Dėl "nešvarių rankų"

Salomėja Narkėliūnaitė

Darbininko redaktorius savo spaudos apžvalgoje (geg. 26 d.) užsipuola Vienybės redaktorę S. Narkėliūnaitę, tardamas, kad jos rankos suteptos ryšium Vienybėje atspausdintu dr. Br. Dirmeikio laišku.

Darbininkas, implikuodamas, kad dr. Dirmeikis (kuris jau kapuose) buvęs kuo nors nusikaltęs, nes jo "pasąmonis bus paskatinęs skelbti kitus žudikais ir hitlerininkais," priekaištauja S. Narkėliūnaitėi, kad ji paskelbė tą laišką, nepastikrindama faktų iš gen Rašitiklo knygos. Darbininkas baigia šitaip: "S. Narkėliūnaitė yra viena iš tų Dirmeikio minimų DP. Kuo suteptos dabar jos rankos, tepasidaro išvadą, kurielem dar buvo neaišku."

Taigi, Darbininkas pripažįsta, kad jo redakcija tai jau pasidarė išvadą, tik, esą, dar esama "tų", kuriem neaišku.

Bet Darbininkas nepasako, kad jam "aišku", kad Narkėliūnaitės "rankos suteptos"

O Narkėliūnaitėi yra štai kas aišku: buvo taip ar ne-

buvo, kaip dr. Dirmeikis tvirtina, (nors dėl laiško autentiškumo abejonių negali būti) bet neklystant galima pasakyti, kad laikinosios vyriausybės politika žydų atžilgiu yra istorinis faktas, kurį atsimena visi vyresnio amžiaus žmonės. Jei tą politiką diktavo vokiečių SS, tai kodėl ji ją priėmė visu šimtu procentu. (Tiesa, nusavinto žydų turto pavedimas lietuvių tautai nebuvo vokiečių padiktuotas, todėl Generalkomisaras jį greit koregavo, paskelbdamas, kad visas žydų turtas Reicho nuosavybė.) Yra tokių, kurie teigia, kad Ambrozevičius buvo verčiamas Lietuvos labai hitlerininkams pataikauti. Gal ir taip, bet jis Quislingo rolę vaidino, tai dabar Darbininkui nereikėtų didžiulotis nei jo demokratiškumu, patentuotu lietuvišku patriotizmu, nei "švariomis rankomis".

Ta pačia proga dar reikėtų sustoti ties vienu klausimu. Daugelis lietuvių, kai girdi apie žydų likvidavimą Lietuvoje, kažkodėl prisimena kaltę visai lietuvių tautai, nežiūrind, kad jau yra aišku, kad visa tauta to nedarė.

Bet tai yra klaidinga. Hitlerio režimas sunaikino 6 mil. žydų, ir dabar niekas už tai nekaltina visos vokiečių tautos, bet tik tą režimą. Tai kodėl kaltinti lietuvių tautą?

* Kun. dr. Stasys Valiušaitis, newyorkiečiams gerai pažįstamas kaip dvasininkas ir veikėjas, birželio 13 d. bus New Yorko lietuvių pagerbtas jo kunigystės 25 metų sukakties proga. Pamokslą jo sidabrinio jubilėjaus pamaldose pasakys BALFo pirm. prel. J. Končius.

Kun. L. Jankus, kuris taip pat šiemet mini savo kunigystės 25 metų sukaktį ir kuris ne taip gerai sutinka su kun. dr. Valiušaičiu, norėjo pastarojo minėjimui pankekti, sumanydamas tą pačią dieną ir tuo pačiu laiku šventinti New Yorko Pasaulinėje Parodoje pastatytą lietuvišką kryžį.

Paaiškėjus, kad j. kun. dr. Valiušaičio minėjimą nori atsilankyti daug newyorkiečių, kun. Jankų pavykę perkalbėti. Kryžiaus šventinimas nukeltas į kitą dieną.